

У Новоме Саду 31. децембра 1889.

Власник и одговорни уредник ЗМ-Ј-ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

Издаје штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

О П О Р У К А

Опоруку чиним, још за здраве свести,
Сад ћу још једаред прапорци затрести.
Не велико звоно, већ прапорци мали
Нек отцивгилачу: свршује „Стармали“.

Још неколко дана, па ме крије тама; —
Два последња зрна на бројаницама;
Али иза леђа имам више зрна, —
Ваљда нису гадна, ваљда нису црна. . .

Мирна срца стојим, крајње дане бројим;
Да се скинем с душе пријатеља својим;
Ако ј' и то мало, већма ћу их смирит'
С обећањем да се нећу повампити'.

Опоруку чиним, омладино драга,
Ма да немам злата, ма да немам блага;
Је л' ми перо скврно, ти га само преби, —
И дугове моје све остављам теби.

Ја дугујем много своме идеалу;
Нисам вешто збиљу сновао у шалу,
Нисам вешто шалу сновао у збиљу, —
Али сам поштено иш'о своме циљу.

Уверења кашто знао сам прећутат',
(„Отров“ што га сејах, радо ћу прогутат').
Штедио сам више већма него краља —
Ти сад можеш рећи, да ми то не ваља.

Не велим да гинем од велике снаге, —
Где је данас снаге без труна очаја!?
Западо сам кашто у сентименталност, —
Па и томе греху ево сада краја.

Омладино драга, и теби сам кашто
У брк нешто рек'о, — никада ти ласк'о;
Под барјаком својим на трњу сам стој'о, —
А и где би старац за младима каск'о!

Ал ја ипак велим: сва су поља твоја,
То јест, ти се спремаш да на њима зидаш, —
И сатира ј' твоја, — па и ране моје
Ја остављам теби, да их ти извидаш.

Шта нам слога вреди, ја сам добро знао,
И њојзи сам много, много жртвовао;
А ти, колко жртава' смеш принети слози,
То промисли сама, — боже ти помози!

Омладино драга, буди добре воље;
Ти нам буди јака, ти нам буди лепа.
А да будеш лепа мораш бити ведра,
А да будеш јака, чувај се процена.

Па сад дижем чашу, (е гле самртника!)
Нека живи твоја и збиља и шала,
Збиља као збиља, шала као шала,
А срећица бољих времена им дала,

Нек ти здраво семе не пада на стене;
Нек ти сваки осмех тисућ мисли крене;
Кад говориш српски, нек те сви разуму,
Нек те сви разуму, — боље него мене.

Сад испијам чашу, — да вино не лапи,
Да „злотвора“ у њој не буде ни капи.
Ти сад чини своје, — а ја ћу се смирит'
(Ал за то ћу ипак кроз тарабу вирит'.)

„Стармали“.

Несуђени хумориста.

Никад нисам мога века написао што за шаљив лист. Док сам се ја нагањивао, а оно ето „Стармали“ престаје излазити. Па бар да отпјевам једну лабудову (удову) песму!

Ал' верујте нисам ја крив, што не могу ништа шаљиво да напишем. Увек се неки враг уплете, па ми шаљиву жицу прекине и тако оставим за други пут.

Ево на прилику:

Једно јутро зарежем гвоздено перо и умочим га у шаљиво мастило па призовем хумористичну Музу, да ми улије у мозак коју килу бистрих досетљивих мисли и Муза већ изува пред вратима калочне па хоће да кудге алком на врата, а оно се пробуди дете, те својом вриском отера Музу натраг на Парнас, а мене у кавану на фарбл.

Други пут се десило, да сам себи тврдо предузео да будем шаљив и да што хумористично напишем, седнем за сто, а оно уместо да ми севне каква згодна мисао у глави, а мени стане севати зуб тако, да су ми све ракетле кроз очи летиле, па ни сам зубни лекар није могао ни кљештама да ми извади коју досетљиву мисао из главе, него је једва само зуб извукао.

Трећи пут сам себи опет предузео, да напишем што лепо и весело за „Стармали“. Чисто сам већ стиснуо у руку хонорар за написан бити имајући чланак, кад ми донесоше неку лектуру, која ми одузе сву вољу на шалу и смеј и на весеље код преље, а та лектира беше опомена за плаћање пореза, ал' не у форми пуката од „Vergissmeinnicht-“а, него у облику неке горопадно штилизоване цедуљице. а такве цедуље, заиста су цедуље, т. ј. оне цеде човека док му душу у цепу чују. Наравна ствар, да сам на ту опомену одмах бацио перо и пожурио се — код Тиме на вино.

Једнога вечера — беше на пољу врло хладно — ризузурим се и наумим да никуда не идем, него да седнем за мој писаћи сто, те да пишем што за „Стармали“. Била је већ прошла вечера, деца су полегала, жена шије неку реку, у пећи пукца ватра — једном речи, сва згода, да се човек расположи. Жени кажем да ми ништа непријатно тога вечера не спомиње, како бих сачувао ово расположење; дакле да ми не спомиње да је нестало дрва у комори, да ће доћи сутра неке одборнице ради добровољног прилога, да овај месец има 31. дан (те ћемо дакле до првог морати један дан дуже чекати него прошлог месеца) и т. д. Запалим цигарету, па хајд за мој сто. Јест, писаћеш! Хартије ни парченцента! Мاستило неко превалио, а нема више у боци ни за лек! Девет сахата прошло, дућани затворени! Шта ми је друго остало, него манути се шаљивог писања, па се озбиљно са женом својом — опростити и отићи некуд, где се у флашама не налази мастило, него нека друга влага, која тако исто весели срце чловјека, као и хумористички списи.

Али вије дуго потрајало и ја опет једнога дана закључим у себи да нико не чује, да седнем па да пишем што сатиричко-хумористички. Али на врага донесе ми неко да читам најновију неку награђену

шаљиву игру, ја је прочитам целу и дођем у тако тужно расположење, да нисам ни мало способан био да пишем што весело. Тако и тај дан прође „без линије“.

Него једне недеље у јутру баш сам био ванредно расположен. Сад ил' никад! помислим у себи и станим размишљати шта ћу весело да пишем. Смислио сам већ много што шта и таман да седнем да бацим све то на хартију, кад ми уђоше два пријатеља у собу и јавише, да нам је наш драги пријатељ Н. умрло и да је закључено да му ја држим надгробно слово. Шта ћу, морао сам се пригити. Кад сам остао сам размишљао сам о мало час смисленим идејама за шаљив чланак и увидех да ћу све то моћи као згодан материјал употребити за надгробно слово, које ми брзо и испаде за руком. Тако дакле и опет остаде „Стармали“ без мога чланка.

Једне ноћи нисам могао дуго да заспим. Нису томе биле криве Текелијанске стенице од пре четврт столећа, о којима су се у оно доба толики уводни чланци у новинама писали, него ће бити с тога, што су деца ноћни концерат без пратње гласовира у D-Moll-у удесила. Да ми брже прође време, ставем премишљати, шта ћу шаљиво и доскољиво за „Стармали“ сутра да напишем. Много сам материјала био већ смислио, могао бих три „Брке“ напунити, па би још остало рукописа и за „Хришћански весник“. Но кад сугра дан устадох и по кући се на све стране обаврех, видех да је наступио дан, кад у мужевима крв ускипи, жуч се проспе, човеку је све зелено пред очима и долазе му мисли па самоубијство — једном речи: тај дан ће се прати кошуље; вешерка се већ попела на гилотину и под њеним нежним рукама и сама се вода од беснила заневила. Наравно да ту онда човеку не може бити до шале, него дај онда да се то чисти!

Тако дакле видиш, драги „Стармали“, да није моја кривица, што сам те оставио без мојих прилога шаљивих. Увек се неки ђаво деси и уплете. За то се шаљивом човеку ваљда и каже: баш си ђаво! Тек види се да шала стоји са ђаволом у некој свези.

Него шта ћу ја радити, ако мени испадне за руком, да ипак напишем што хумористично? Тебе, „Стармали“, више нема, ти си отишао у оно питање: „где је мирско пристрастије, где је злато и сребро“ (на овом свету си га се слабо набрао!) Па куда ћу онда слати ја своје шаљиве прилоге?

Добро, дакле да знам, шаљаћу их као уводне чланке политичне прегледе, дописе, новости и огласе у „Нашем Добу“, па нек се свет смеје!!!

Анакије Анакијевић.

Европски концерат.

1. „Галијо драга — зар сумњаш још?
Ти ја те љубим — к'о коза нож!

Штендхен за баритон-соло, пева г. Пис-марковић.

2. „А што ми се Травник замаглио?“

Уз пратњу „Пестер-Лојда“ пева г. Калај.

3. „Вино амо крчмалице млада
Пресоли ми радикалска влада.“
Трауер-марш, пева аустријско певачко друштво
„Англо-банка.“
4. „Дед' народе јоште мало
Дефициту расте сало.“
Стара песма. Пева угарски г. минигтар финансија.
5. „Моја вера — моја политика.“
Предаје по „Србљаку“ г. Макс Фалк.
6. „Православија наставниче.“
Увертира из опере „Вавилонска кула“, свирају
на јерихонским трубама српско-бугарски лифегранги. Посвећено г. Максу Фалку.
7. „Узимало — давало
С мачком савало.“
Зајмодавна песма за тенор-соло, пева г. Ко-бургија, уз пратњу бугарског народног брум-кора.
8. „Крајцарица мали дарак
Ал' велика задужбина.“
Изборно-саборска запевалица, пева г. Шорш фон Бурковић.
9. „Анђелићу
С тобом више војевати нећу.“
Пева г. Јота Грујић уз пратњу невине Шеве из Арадског рита.
10. „У бој!“
Одломак из опере „Европски мир“, певао би велики мушки хор, — ал је ту песму врло тешко почети, — јер јој се не зна краја.

Фи́ра. Ала је леп тај енгле-ски правопис!

Спи́ра. Како то?

Фи́ра. Ето н. пр. Они нишу Салисбури, а то изговарају Солзбери.

Спи́ра. Е наш српски правопис још је лепши.

Фи́ра. Како то?

Спи́ра. Ето ми н. п. пишемо Вујић, па и то се сад може читати Солзбери.

Фи́ра. Видиш, Сви́ро, да смо ми служили Анђе-лићу, и ми би сад имали неку пензију.

Спи́ра. Ћути. — ала си грозан.

П у с л и ц е.

†. Који Србин зазире од Хрвата тај и сувише осећа слабост српску. Који Хрват зазире од Срба, тај и сувише осећа слабост хрватску. А кад ми не би тако зазирали један од другог, можда би наши противници мало више зазирали од нас.

§. Има једна пословица српска која вели: „Недосол на стол, а пресол на леђа“, — а расол (са англо-асутр. банком) г. министру Вујићу у славу.

Чујемо, да Лемајић више не говори кроз нос, — него грознос(т).

□. „Наше Доба“ врло добро испуњава празницу, која је настала са престанком „Турског Народа“. Јер ево вели да се у новосадској српској општини терају политичке теревенке. Ако ову денунцијацију није сам уредник нит писао нит ковао, онда је нитковлук, што ју је примио.

△. „Наше Доба“ вели да од сада у наш цркв. нар. сабор треба „бирати вирилисте“ (бирати!!! — вирилисте!!!) — „Н. Д.“ је и до сад у глупости надмашало све сумасшедше, ал ево сад је надмашио и сам себе.

§. Оне учитеље у Србији, који су под напредњацима изгубили своју кору хлеба, назива г. Несторовић протераницима. Несторовић сигурно не зна шта је то протераница. За то би вредно било да га либерална странка из свога друштва протера.

†. Сад са нашао неки Касика, који је у Србији неколико хиљада проневерио. То је име јамачно погрешно штампано. Ваљда се зове Каска, — јер он са великим нашим дефраудантима не иде упоредо, него само каска за њима.

о—о. Многи су већ хтели да напишу Оду београдској калдрми. Ал увек загну, — јер је ту тешко одати.!

≡ Не знамо хоће ли ко за „Стармалим“ жалити, али један валуђер уверава сваког да ће он за „Стармалим“, до краја свог живота носити црно.

С Кажу „посвирај, па и за појас заде-ни“; — но па ми смо посвирали пуних 12 година, — сад који владика жели да му „Стармалог“ за појас задењемо? — „Ни један!?!“ — Е, томе нисмо ми криви.

Ч е с т и т а њ а.

(То је бар на дневном реду пред нову годину.)

* Чика Па-чика (Мориц) честита својим бирачима што нису морали читати извештаје о његовим дугачким говорима на сабору, и вели: non debeo вама, кад сам дебео себи.

* Ем. Радић честита епископу Арсенију што има осамдесет и толико година, па ако је то мало за

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

патријара (пре је било и мање много) он би му радо дао од својих дојакошњих година једну десетину, а са погледом на Босну, макар и једну трећину.

* Дух пок. кнеза Михајила не честита Тиси Калману ништа само му прориче, да ће и он пасти у Кошутњаку.

* Босна и Херцеговина честитају јужној Азији и северном Лапланду, што нису близу Европи и њеној цивилизацији.

* „Наше Доба“ честита себи што „Стармали“ престаје, а „Застава“ и „Браник“ немају каде да бар љушнутост његову рашћувају.

* Авђелић из гроба честита сваком ко год није честит, — и то је једина утеха кукавним угурсузима нашим с оне стране браве.

* Др. Живко Богдан честита барону Николићу што се не мора кретати са свог становишта, јер му се челични народни људи и сами приближују.

* „Стармали“ честита себи, што није жив дочекао, да се српски озбиљни новинари са старим девојачким љубавним писмима мушкетају.

Бука. Јеси ли чуо да ће се од сада моћи и пчеле поштом шиљати?

Шука. Бсаферим, момче! То је напредна мисао. Заслужује, да и ја што на њу напредем. Ја предлагем да се од сада у свако приватно писмо метве по једна пчела;

па ко на пошти туђе писмо отвори, да га пчела таки у нос пољуби.

Бука. Е, ал онда би му отекао нос као патлиџан.

Шука. Истина. Ал онда не би више турао нос у туђе тајне.

Куком по леду.

= Кад људи имају највише воље за рад, онда је још сувише рано. Кад стеку највише памети и искуства, онда је већ касно.

= Ништа лепше од лепе девојке, која не зна да је лепа.

= Више пута, и у најмирнија човека језик се збуни, па у место: „Боже мој!“ каже: „Може бој!“

= Некад не сецуј оне нумере, које свиваш, него увек *друсе*, — јер увек друге извиђу.

= Није довољна само воља, да се учини што добро, — ал да се учини што зло, за то је довољна и *самовоља*.

О П Р О Ш Т А Ј.

Дође час, да се са читаоцима нашим за навек растанемо.

Е па растајмо се мушки, — та уздасаји се и тако не могу штампати.

Па кад је опроштај, ми молимо да нам опрости свако, ако смо кога за ови 12 година увредили, — а то није заслужио. Тако исто молимо да нам опросте и сви они, које смо по слабости људској штедили или превидели, — а то нису заслужили.

И ми праштамо сваком ко нас је год мрзио, клеветао и гонио.

Дај боже бољих времена, — ко за нама дође, да сретније прилике нађе.

Захваљујемо на многим симпатичним изјавама које смо овог месеца са уважених страна добијали, које и у последњем часу души утехом годе

С богом роде! Здравствуј! И задржи нас у добром спомену.

Уредништво „Стармалог“.

К Њ И Ж Е В Н И К.

— ПРИПОВЕТКА. —

(Наставак и свршетак.)

Чим се Велизар опоравио, почела му и фантазија бујније да ради. Било је до душе тревутака, кад је и сам посумњао у песнички позив свој; али та momenta lucida потамниша на брзо пред уверењем, да управо још није наишао не „право одушевљење“. Он се тешио тиме, да велики дуси морају претрпети и велике потресе, да буду кадри што велико произвести. Досадашња одушевљења беху за њега дакле само ситни покушаји, који су му једва једно срце разиграли; али сад, кад се на трећем срцу љута гуја пробуди, кад вино почне утицати и довести ми фантазију у екстазу — ах!!

— Шта је љубав? говораше у себи. Љубав је добра за моје јунак, она нек одушевљава њих, али за песника није љубав а најмање (Велизар је ту хтео да каже „сеоска“, али помисао, шта му је донела та љубав, угуши му реч још у грлу.) Шта ће мени црномањасте, плаве или смеђе! Ако је стало до боје, помоћи ћу се ја већ. У место да се одушевљавам плавим девојкама, пићу белог вина, смеђе нек замене шиљер а црномањасте црно вино. Прерасна мисао! Бело вино — лирска песма; шиљер — балада; црно вино — трагедија. До те мисли није дошао још ни један песник, и ако се многи одушевили вином. Онај стари грчки песник, онај Ана . . . Ана . . . та како се зове! Да, Анакреон пио је цео дан. Није ни Хорације био бољи. Па Хафис, па Краљевић Марко — али да, тај тај није био песник. Све једно, тек је пио, па је одушевио силне песнике, цео народ.

Велизар поносито подиже главу и упути се „Црногорцу“. Ту ће да покуша одмах трагедију из народног живота, из српске прошлости, а може и из садашњости. „Црногорац“ на фирми биће му такође на руци. Седе за сто и наручи вина. Кад је имао пуну чашу пред собом, извади бележницу, још увек чисту, и оловку, да мисао, још тазе, ухвати и на хартију „причврљи“ — као што рече у себи. Дуго је седео и мислио али написао није ништа. Што год је више пио, све му се мање писало, али му се очи све то већма блистале и стаклиле. Механџија Тоша гледао га је по преко, кад му је донео већ и шесто „два деци“. Да чудна госта! Суши чаше, као да африкански ветар Самум пролази кроз њих; не говори ништа а сваки час се вагиње на хартију и сваки час узима оловку у руке а опет не пише ништа. Осмо „два деци“ није произвело никакву промену; гост седи као залепљен.

— Тај подноси! проумла механџија Тоша у себи. Само шта се клати непрестано.

Но Велизар је ипак написао нешто. На првој страни стајало је лепим словима: „Лирске песме Велизара Витомировића. Одушевљење бело вино код „Црногорца“ у Новом Саду.“ Али то и беше све. Па опет не беше све. Кад је смирио једну литру, сети се свог плана, преврне неколико листића, па напише: „Трагедије Велизара Витомировића. Одушевљење (за сад) бело вино код „Црногорца“ у Новом Саду.“

— Нек стоји, рече у себи; нек служи као грађа за историју мог песничког развика. У осталом, ово је вино слабо, никако да ме загреје. Молим вас, рече гласно; имате ли јачег вина?

— Има. Салаксије.

— Дајте ми Салаксије. Али пре хоћу да платим ово, да знам границу песничког квантитета.

Велизар је имао девет пута по „два деци“ белог вина, кад удари у Салаксију. Код шесто „два деци“ није био до душе песнички одушевљен али је био гладан. Шта је било хладног јела — било је међу тим вече — појео је у слат а непрестано је заливао вином.

Кад се почели гости купити, устане Велизар, плати и оде. Сметали му гости, „турбирају га.“ Од она три сребра остаде му једна и три шестака; но опет је био задовољан: написао је бар „наслов“. Што није написао и коју песму, чињаше му се што је вино слабо и што није понео материну шарену чашу. Ко ће и прпети одушевљења из оних бирцуских чаша!

Док је дошао до куће, стегло га је вино ипак нешто. Но држао се и само што му је језик одавао, да преко њега није текла бунарска вода.

— То не ваља, мој сине, рече му госпођа Соса при вечери; ти се ево и опијаш а још ништа виси написао, што си тако страшно обећао. Него слушај, шта ћу ти рећи: За који дан почиње школа. Како би било, да се упишеш, па да ренетираш осми разред.

— Ја! разрогачи се Велизар. Ја да молим професоре!

— Богме не ја, одговори госпођа Соса.

— Док у мени тиња божанствена искра, дотле ја не идем у скамију.

— Кад не ћеш у скамију а ти иди за сто. У варошкој кући ваљда ће се наћи за тебе место. Буди писар, ћата.

— Ти ме вређаш, мати!

— Ја новаца немам, да храним бадаваџију. . . .

— Опет увреда! Чекај само још који дан. Сад ил' никад.

— Квји дан још морам чекати; али то ти кажем, да ми се онда решиш.

— Ја имам још пет сребрних форината, примети Зорица; ако ти је поможено. . . .

— Кад бих ја допустила, да му их даш, рече госпођа Соса.

— Ти баш не ћеш за моју будућност ништа да радиш а сад се истеком осећам одушевљен. . . .

— Или пијан. Иди лези!

Велизар је и сам осећао да је пијан, те се није ни одупирао, већ оде у своју собу.

Сутра дан се пробудио рано.

— Јучерашње одушевљење стало ме је скупо; данас то не могу. немам ни новаца. Али . . . ха! У Мајуру је јефтино вино. За новац што имам, могу тамо попити пет до шест литара. То су одмах шест трагедија, те сам тако једним ударцем накнадио сву дангубу. После ручка идем у Мајур. Сад не фали!

Велизар наложи Зорици, да му донесе ову шарену, плеснату чашу са ормана, и чим је ручао, упути се у Мајур, и не пазећи, да је на пољу ужасна жега. Журнио се, да дође што пре до „одушевљења“, да „избаци“ трагедију те тако да утиша своју матер. Оде управо „Петлу“; ту има и баште, те може поред вина уживати и у зеленилу.

И опет је извадио бележницу и оловку, и опет се спремао, да сваку мисао онако тазе „укечи“ и на хартију

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

„причврљи“; но — он је уга седео, пио и мислио, али написао није ништа. Већ се почео помало једити, први пут.

У то га лупи неко по рамену и он чује речи:

— Зар још, Велизаре?

Велизар се окрене и спази своја три друга, Јоцу, Миту и Ђоку, који га најозбиљније посматрају.

— Ми видимо, да си још у другом стању, примети Јоца; допусти, да ти будемо бабице.

— Биће нас много, рече Мита.

— Седите, седите уза ме, проговори једва Велизар.

Не могу вам казати, како се радујем, што сте ту.

— Каква ти је то чаша? запита Ђока.

— То је сосуд мога одушевљења, одговори Велизар.

— Хм, учини Јоца.

— Међу нама буди речено, примети Ђока; ти си момак и по. На теби се не види ништа, да си био...

— Пст! Немој! промумла Велизар.

— Не знамо ми, да си ти био у Футогу, пробекели се Мита.

— Не знамо ни да си бао паорско момче, ни да су те други момци пропустили кроз прете, додаде Јоца.

— Зар си говорио? запитаће Велизар Ђоку прекорно.

— Боже сачувај, бранио се Ђока; знали су они то и без мене.

— Сад свеједно, рече Јоца. У ком си стадијуму „одушевљења“?

Велизар опусти нос, наслони главу на руку и уздана дубоко, дубоко.

— Браћо, рече на послетку; ја сам се за овај свет родио или рано или доцкан.

Она тројица гочеше махати главама.

— Чим хоћу шта да напишем — не могу. Сад, или је те мисли ко год избацио, или су још тако незреле, да нисам ни ја кадар од њих створити што. Ви видите у мени човека, који очајава. Не, што не бих био у стању створити, већ што ми је рука немоћна, да прибележи ужасну навалу мисли. Да знам бар стенографирати. Знате, браћо мене обузима неко тужно осећање, што не могу никако да остварим своје идеје. Кад кад бих се тукао, кад кад бих плакао...

— Немој ни једно ни друго, већ натegni тај твој „сосуд“. Данас сте моји гости. И тако те нисам частио, као што сам хтео, рече Ђока чисто дирнут од Велизаревих речи.

— Тако је, примети Јоца; окани се ђоравог посла

— Још данас ћу да покушам, па ако и сад не иде, онда...

Велизар није изговорио последње речи, удавио их је у вину.

Пријатељи се разговарали дуго. Од књижевности пређоше на своје науке, на ђачки живот и на многе друге теме, које се при вину лако и складно развијају. Доцкан у ноћ кренуше се кући — сва четворица добро надућкана.

Путем је Велизара опет спопало књижевно „одушевљење“, већма него икад. У свом заносу корачао је напред, говорећи сам са собом, те није ни приметио, да је ђуприја отворена; нису га спазили ни стражари, кад се провукао. Тако је онда у највећој екстази, на врхунцу свог „одушевљења“ — пао у Дунав. Није имао кале ни да викне, тако се брзо нашао у води. Срећом су га видели људи, те

откаче чамац и полете за њим. Велизар је умео да плива, те се одржао на води, док није дошла помоћ. Био је као моча, кад су га извадили и пренели на другу обалу. Добро те је било лето и топла ноћ, те од читавог купња није имао друге штете, осим што је изгубио ђор. На обали га дочекају другови; Ђока обилато награди људе и сва четворица упуте се у варош.

— Хајдмо Тими Јерковићу, рече Јоца; треба да се осушиш.

— То је далеко, примети Мита; озепаће.

— Кад му није нахудио Футог, не ће ни Дунав, рече Ђока; хајдмо Тими.

Велизар није говорио ништа. Ђутке је корачао са својим друговима; они су га могли сад одвести у пакао, у Футог, у гимназију. Њему би то било са свим све једно.

Кад су дошли Тими, пресвуче Велизар своје хаљине. Тима му даде хаљине, да не седи као од мајке рођен, и кад су се у неко доба кренули кући, биле су му хаљине суве-сувдате. Но за све бављење код Тиме није Велизар говорио ни речи; али је тим више пис. И он се тако одржао, да је Јоцу и Миту отпратио кући а Ђоку повео собом, да код њега ноћи.

Кад се Ђока сутра дан пробудио, спази Велизара, како нешто тражи по џеповима и како му лице бива све веселије.

— Шта тражиш? запита га.

— Бележицу; али та је на дну Дунава.

— Мани је до врага! Је л' што било у њојзи?

— Ни кера.

— Онда ти није пропала ни једна мисао.

— Мисао? Мој Ђоко, Дунав ме је излечио.

— Зар се не ћеш сад одати на критику?

— Какву критику! Добро те мене нису прорешетали.

Ах, Ђоко...

— Шта?

— Ал' зам био грдан мазгов!

— Кад би само до тог уверења дошли многи писци, особито жутокљуни критичари!

— То су истекем мазгови. Ја се бар нисам п казивао, нисам се ни наметао, нисам хтео да сам паметнији...

— Такв би требало у Футог. Па шта мислиш сад?

— Још не знам. Док се разговарам с матером.

— Међу тим хајдмо на пиво код Тош. Повешћомо Миту и Јоцу, и ту ћемо сахранити твоје „одушевљење“.

— Али само књижевно.

Сат доцније седели су пријатељи код Тоше и „схрањивали“ Велизарово „књижевно одушевљење“, схрањивали књижевника Велизара Витомировића.

*

— То је најпаметније, што ти је за ових ферија пало ни ум, рече госпођа Соса свом сину, кад јој је после неколико дана саопштио, да ће поново да се упише у осми разред.

И Велизар је пошао у гимназију. Срце му је било о ребра, кад је ушао у то просветно здање и кад се попео на први сират. По ходнику је било пуно ученика, који су дошли да се упишу. Мало блед у лицу ступи у салу.

— Шта је Витомировићу, упита га управитељ.

— Дошао сам, господине, да се унишем у осми разред, одговори Велизар.

— Е, то је лепо. Али сад шалу на страну. Зар не видите, да сте већ и обркатили. . . еј, еј!

У сали је било много професора, који су дошљака и гледали и нису. Велизар је хвалио Бога, што се и не обзире на њега. Сиромах, мислио је, да професори знају, како се о њима изражавао, те је држао, да је пао пре него што се и уписао.

— Мати, рече за ручком; ако добијем само једну другу класу, исписаћу се и идем у солдате.

— Солдатима тек дижу монументе, браца, примети Зорица.

— Немој ми о том говорити никад више, јер иначе. . .

— Е, а моје три сребрне форинте!

— Већ сам их накнадила ја, ћути, рече госпођа Соса.

Велизар је одржао своју реч. Никад га више није засврбило, да буде „несамртин књижевник“ а то му није тешко ни пало.

М. С - ђ.

Молитва игуманова.

Боже благи, боже јаки,
Твоје име светом влада;
На те мислим непрестано,
У тебе се сваки нада.
И кад спавам душа моја
Само тебе, боже, сновија;
Све на свету што с' догађа
Све по твојој вољи бива.
— О Јосиме, прносиме,
У купусу ено вола!
Трчи, трчи врат сломио,
Окани се апостола. —

Слава теби, о господе,
Што светове ове ствараш,
Што на небу и на земљи
Премудрошћу твојом владаш.
Теби, теби боже силни,
Моја с' душа горе диже,
Постим целог свог живота
Да би теби био ближе,
— Спиридоне, гледај добро,
Да се јагње не препече;
Скив' га с ватре, ал' га нико
Док не дођем да не сече. —

Слава теби, о господе,
Што одозго на нас гледаш,
И што врагу нечастивом
Ти над људма област не даш.
Молим ти се, боже благи,
И на мене гледај грешног,
Да те могу ја славити
Напој мене духа светог.
— Герасиме, Герасиме,
Мети вино да се лади —
О господе, милост твоја
Испоснику живот слади.

(„Ваљевске новине“) Љ. П. Ненадовић.

Стара шала.

Има скоро две године дана како лежи у уредништву овога листа један докуменат старе српске шаливости. До сада га само за то нисмо штампали, јер намеравамо бар неколико врста тога рукописа лати да се аутографише, не би ли се тако докучило из којих је година а можда и чијом је руком писан. То се пропустило, па сад у последњем броју овога листа нека бар изађе садржај. Тај нам је рукопис послао пошт. г. Макс. Лудајић, а ту је пошиљку пропратио писмом, које у изводу овако гласи:

— — „Ја све од 40 и више год. скупљам српске старине, па међу овима наиђох на једну „Инштанцију либо умолително прошение“ коју вам у прилогу шаљем, — — је ли већ где год штампан? није ми познато. Датума нема, с тога не можемо ни то звати, који је тај бачки владика, што није дозволио на дан своје инсталације „Бал“ држати. Колико се опомињем, чини ми се да ће најмање 30 год. бити, од како ја ову инштанцију у мојој збирци чувам. Ви сада љубазни господине и пријатељу нагађајте, који је тај камена срца владика био, који није допустио „Играчицама, Балђиницама и кићенкама Новосадским протанцовати. — Оне конте на полеђини инштанције „изрјадне“ су, баш их је писац фино склопио. А по папиру види се, да је цео табак папира употребљен био, жали боже да је од другог листа — као што се види — највећи део искинут, али и ова у целини инштанција са својим финим „контама“ тако је лепо „исцифрана, да би се и сам онај, камена срца владика, да је жив, грохотом насмејао. — Биће да је ова инштанција и „конте“ баш концепт. — Ако вам се свиди, љуб. госп. да је ово за ваш лист „Стармали“ а ви то употребите“. итд. итд.

А сад, захваљујући г. М. Лудајићу на пошиљци, ево тога рукописа, т. ј. сачуване прве половине његове:

Ваше Высокопреосвященство
Милостивѣйшій Господине!

Моглесмо на великѣ и тешкѣ жалостѣ нашѣ размести, да Ваше Высокопреосвященство нисѣ хотѣли допѣстити да на данѣ давно пожелане Ваше Иншталаціе Балѣ буде. Коликое Съзѣ, колико Уздисяѣ, зле вољѣ, грискани Ноктију и чѣвѣкаѣ Фронциѣ на Марамѣма тај тѣжни гласѣ проузрокова, то себи представити неможете. — Многе смо ѣ насѣ тѣжне већ ѣседиле чекаюћи и Бѣга молетѣ да Еданпѣтъ и мы тѣ славу доживимо Елѣскопѣ Иншталацію — и Балѣ — — за кое сѣ намѣ јоштѣ з колевки наше Матере, као за најславниѣ и најмилиѣ догађаѣ живота своѣга ситесе наприповедале. И Ето дође то мило и златно време, приспе Иншталаціѣ најславниѣ Елѣскопа, каквогѣ јоштѣ у Родѣ Човеческомѣ было не. — Чѣсмо да ће доћи сила много Господе са стране, из Пеште, Вѣдима, Егре, Сомбора, Темишвара, Бечкерѣка и чакѣ чакѣ богѣ зна ѣ вѣздѣ изѣ далека — ахѣ сладки наши страни!!! — све на карѣца, све на чѣтири конѣ са Пандѣри сѣ калантѣови и звонѣцама — трепте халѣине од злата, виѣсе обѣрѣанице, Мамзѣ звецкаю, — па сладки наши Офицѣри у Униформѣма са Португѣти, са Дѣчновѣ Сабљѣницама, што тако често и сладко вѣцкаю, као и наше Срѣце за ѣнима — — ѣ Радости, желѣ и надежде, играли сѣ намѣ прѣсти у цѣпѣла, очи у глави, сва намѣ се Пѣѣца по Тайчѣ и калопадѣ ѣкрѣтала, свако јоѣ Срѣце израсло, кад е помислила да се може (овде је издерано па не може да се чита).

И ахѣ грозни гласѣ да Балѣ бити неће посече радостѣ нашѣ, поруши Рай нашѣ! — Ваше Высокопреосвященство! и ми смо частѣ Стада вапѣгѣ, Овѣѣце вапѣ,

вићете многе хиљаде потрошити, да несите, прождерљиве и неблагодарне железце зајзите, кои ће дз по ономе гадномъ обичаю јошће онај данъ благодѣјаніе повратити; а наше бы се Ножице невине ировеселиле и протегле, а заиста по временз и већма благодарне и услзжне ѿ желедаца быле. Молимо дакле и пзимо на колени наши вама љубимо свети скъ и десницз, дозволите и благо-словите да се и ми у Н. Саду на дикз, нама на Радостъ а Вама у Здрављѣ кои пзѣ провртимо — и то! тратири-титоиъ! да живи леѣи Епископъ! Иншталацъ! Балъ! ѿпростите намъ што смо тако слободне. Помислите да сз женске Гзске, пакъ ћете имати милостъ сз прама насъ као добаръ Отацъ, Пастиръ и предстатељ нашъ. — Пре-порзчзюћисе у Ваше благоутробіе остаемо сз величайшомъ каквомъ надеждомъ, таквомъ и понизностио и почитаніемъ

Вашегъ Высокопреосвященства

всенекорвѣйше рабинъ

Играчице, Балђинице и кићенке НовоСадске.

Мы нижайше должподписати усердвѣйше Молбе наше къ молбама пвно надеждныи Лепота наши представљмо Милостивѣйшемъ призренію Вашемъ Высокопреосвящен-ство редом у контама штетз нашъ, кою би у слзчаю ако о. ѿ Бала ништа было неби трпити морали.

Конта № 1.

10. фини, 50 митль, и 200 НСадски Балклайда 3 штацие Пантлика, 2. Сандука Златна Паѣира, трепетлика, фали-шна злата и дрзги ситвица, 50. Ока Хорнодли и шиено-дли, 20. Онопо а фишпана, и 300. свакояки Штримфли у Сзмми 521 ф. 32 кр. Трговачка компаниа.

Конта № 2.

Троя кола цвеѣя, капа, кофизцова, Пераница, Шмизли и ир. у Сзмми 120 ф. 3 кр. $\frac{1}{2}$ Машамоде сдѣшнѣ.

Конта № 3.

Нови 5. пари ѿ каследера, 30 одъ финогъ кордована, 80. одъ виста ципела, 200 ф. и пр. къ томе за крипвѣ од-нешено 600. пари ципела 300 ф. 6 кр. у Сзмми 500 ф. 6 к. Цехъ Шустерски.

Конта № 4.

Особито ми се швайдери, вешери и вешерке молимо, да не си штегу трпили коя наимањ износи 400 ф. Бздзѣи да с и шивенѣ и пранѣ из моде изашло.

Цехъ швайдерски и Пралѣ.

Конта № 5.

20. Бели Гефроренеса. 2. Мерова Пзслова и Пзслица. и 4. Мерице катарцедли са верзови у Сзмми 200.

Цукербекеръ.

Конта № 6.

30. фзнти Раисъ Пзлфера, центз Помаде и мирисави во-дица, аковъ Белила и половаче Рзменила у Сзмми 2589 ф. 59 кр. Апатекари.

Дакле осимъ Музиканта, Штирмохера, Фиякера, Са-пзвѣія и пр. и пр. ѿсимъ Сзза, уздисаня и клетве пока-ззесе штета у готовомъ Новцз свега 4381 ф. 40 кр. $\frac{1}{2}$

на Егѿ

Высокопреосвященвѣшагѿ Гдна Енскапа

нижайшая Инштавцъя либо умилително прошеніе ввзтеръ именоватихъ воеликобисы Балъ держати милостивѣйше дозволилѣ.

Ово су прве две стране табака, које су се задржале; од друге половине табака има само нешто мало. Ми ћемо све ово сачувати и радо ћемо показати свакоме кога ин-тересује. Да је пок. Ђ. Рајковић жив, он би нам канда понајбрже растумачио из кога је ово времена, а можда би познао и чијом је руком писано.

„Стармалом“ *)

„Wo man singt, da lass Dich fröhlich nieder,
Böse Menschen haben keine Lieder.“

Јест, јадни су људи, који песму гоне,
— Песме су нам много у животу дале —

Ал по богу људи, ал по богу браћо,
Какви су тек они, што немају шале?!
Таквих није било, ил ако је било,

Такве мора брзо већи јад да свали,
Таквих није било, ал таквих ће бити,
Кад нам ево давас, престане „Стармали.“

Оставља нас хумор; оставља срплење.
Да се на нас тужи, сваки је у праву,
А зар можно беше, да се и то деси,

Да и чика Јова заборави шалу?!
Што му један скриви, то нам враћа свима.
Зар је и он чекао од свог рада хвале?
Зар је и он мнио, да има признања?
Е зацело видим, да већ нема шале.

Та како је код нас, где су толке страсти,
Где је толко злоће, где је толко мане;
Ту већнема друге, него да се гушаш,
Ил — да хваташ ствари са шаљиве стране.

Ост вља нас хумор; оставља стрплење,
Потраје ли тако; где ћемо се наћи?
Лакше се разбесит, него ли насмелит,
Ал ја само питам: на што ће изаћи?

О листу је говор. — Под јесен је било,
На књижевној грани зашустало лако,
А данас сред зиме, лист нам паде доле,
Па рецимо с Змајем: Морало је тако.

Ал пролеће иде, иде нова вада,
Змајева ће листа и опета бити;
И то листа бела, — а тек кога такне,
Онај ће се текар, згођен — зеленити.

До вићења дакле, до скоро вићења!
Збиља није право, да нас чама свали,
До вићења дакле, па ма она шала,
Друкчије се звала, него баш „Стармали.“

У штипци.

У Србији је било људи, који се не хтедоше ши-
рити према губеру, него су хтели „помпе“, за то
су сад изашле „Бомбе“.

Ко је и шта је број 1? — Обично 1 и 1
јесу 2. Ал овај 1 и још 1 таки, то би била коначна
пропаст Србије.

Шта је Бонту радио у олсудном, дванајестом
часу? Купио је 67 сатова са и без ланца.

*) Писац ових редака, имао је право, да не мора шизати ру-
копис за „Стармали“ уреднику на углед, јер уредника онда не беше
у Н. Саду нит у близини, већ је шизао право у штампарију, да се
без церзуре штампа. Држим да г. уредник „Стармалог“ није ту по-
властицу опозвао, и писац се служи старим обичајем, да мимо г.
уредника пошље ову песму право у штампарију.

* * *
Златни су то били сатови, али не по Србију.
* * *

Ове сатове ће још очеви искварити, али ланци од оних сатова ће чак и потомству остати у наслеђе.
* * *

Дакле кад неки почну кијати, то се зове „руска болест“. — О! О!
* * *

До сад се говорило, да само Словаци пате од руске болести, а кад оно има је и у Бечу и Берлину.
* * *

Српска скупштина је одгодила састанке због руске болести. — Да та скупштина има руску болест, то је „Лојд“ још пре толико месеци погодио.
* * *

А шта је са Василијановом оставком? Свакојако се потврђује да су га — оставили.
* * *

Срећом је победила при општинским изборима опозиција, а већ је било дошло у Загребу да грађани загребу.
* * *

„Пусти петла на праг, он хоће у кућу“. Дипломатија је на берлинском конгресу тражила од Србије, да призна равноправност Чивутима; а данас већ тражи, да се Србија мора дати од солских Чивута варати на мери.
* * *

„П. Лојд“ пева англо-аустријској банци: „Варај не варај! Варај дико још мало“.
* * *

А из Србије певају. „Где би био, Чивут чика дика, лаве моје Чивут чика дика. Даје веру, ал му знамо меру; „Пестер Лојде“, и веру и меру“.
* * *

Посета код „Стармалог“.

Многима је долазио „Стармали“. Но мени није познато: да ли се ко сетио, да врати визиту тој шљивчини. Ја, и ако баш нисам познат као врло учтив, нисам пропустио, а да му бар сад не одем.

Затекао сам га где седи и пише тестамент. Својим дужницима оставља увиђавности, јер без увиђавности неће му платити дуг. Кад сам ушао, баш је грицао перо, те помишљао, коме ће оставити своју шалу и добру вољу.

„Добар дан!“

Но да, нисам вам га ни описао. Није женско да крије године, а баш да је и женско, не би могао, јер му на челу пише колико је стар. Сад му је управо 12 година. Да је српска девојка, таман би му било време, да пође у католички „клостер“ у школу.

Српска пословица каже за неке, који нису више млади: „прва глава, други зуби“, а код „Стармалог“ је обратно. Ово му је сад већ друга глава (насловна) а зуби су му остали стари. (Уме баш добро да заједе.)

По себи се разуме да сам по новинарској дуж-

ности узео „Стармалог“ на мивдрос, или како се то лепше српски каже, интервијусао сам га. Прво се питање тицало његовог престајања и ја изустих:

„Мора л’?“

„Јест, морал“ одговори он.

„Та ми се канда не разумемо?“

„Врло се добро разумемо“, рече он и подсети ме на Јојкићево писмо о моралу.

„Но вами други пребацују, да сте се продавали.“

„Јесам. За 4 ф. годишње, 1 фор. на 3 месеца, а читаоницама у пола цене.“

„Јесте ли остали коме што дужни?“

„Нисам. Ал зато ми многи замерају.“

„А је ли вама ко што остао дужан?“

„Многи. И ја зато њима замерам.“

„Но право да вам кажем и ја вам замерам.“

„Шта?“

„Пре сам вам замерао, што сте се тако дуго скањивали; често пута не може човек да дочека број. А сад вам замерам опет, што се тако журите с последњим бројем. Има времена. Последњи број „Стармалог“ могао би изаћи и после десет година.“

„Доста је било. Да видите: шалити се 12 година, није ни то шала; а чим није више шала, право је да преставем.“

„Напоследку: наши шљивни листови не живе 100 година. Али се ето нижу: „Змај“ же роди „Жижу“, „Жижа“ же роди „Стармалог“, а „Стармали“ же роди — шта мислите, кога ће он родити?“

„Стармали“ ме погледа. Каква су данас времена, тај лист би морао бити нежан, па да сваком умилно цвркуће. Чудно би се он морао звати.“

„Па ако ће се звати и „штиглица“ маримо ми.“

„Попустите ви мало од тога“, рече у шали.

„Е па кад баш хоћете, попустићу вам читава два слова, па нека се зове „иглица“, и нек буде дакле — иглица.“

„Стармали“ се спремао да ми нешто одговори, ал ја чим видех да сам га укебао, брзо се опростим од њега, само да би остало на моме.

На вратима се сударим са једним здраво дебелим господином, но који има ипак већу кућу но трбух.

Је л’ ту „Стармали“? пита ме.

„Јесте.“

„Но хвала богу кад сам га нашао. Знате, већ има 12 година како се накањујем да се претпкатим на тај лист, па једва некако уграбих прилику.“

Благо нами!

+

Како је тетка Сока награбусила.

Мали Стева врло је добро знао да тетка Сока (јеште дјева) има пуних педесет година.

У неком друштву, где је и Стевица био, повео се говор о годинама, на што тетка Сока рече да не мари за такве разговоре, јер врло добро зна, а баш и не крије, да ће за неколико дана навршити своју четрдесету годину, а то јој баш није мило, — за то нека се о чему другом говори.

На то Стевица избаци своју приметбу:

„Је ли, тетка, ти си имала управо десет година, кад си се родила?“

Банаћанин.

Један гласуљак одавде.

Кад неко за нас пита
У широком свету том?
Ја ћу пустит' мој гласуљак
Да с' не мисли: Босна је сом.

И сомова има разних:
Једни спусте доле брк,
А други га заковрче, —
Још им фали само жврк.

Како вам је? (неко пита)
Одговорит' нисам лен;
Ако није све баш лепо,
Ал се зове да је schön.

Кад се зове нек се зове;
Свиди л' вам се овај пут? —
Ако није, бива, добро,
Ал се зове да је gut.

Да л' читате што вам пише
Нова ере рожданик? —
Ако није права срећа,
Ал се зове да је Glück.

Можда ј' и вам' ко год прич'о
У слободи да је рај? —
Ми слободу поштујемо, —
И кажу нам да смо frei.

Од вас стиже у журпале
Многа врло лепа ствар. —
Слободно вам в а р а т и с е,
Истина се зове wahr.

А да л' кадгод добијате
И похвале оброк сав? —
Кад легнемо, задремамо,
Тад нам кажу да смо brav.

Кад вас већем тако зову
Да л' вам барем роди жир —
Шума ј' негда било овде,
Сад се „овде“ зове hier.

Да л' мислите веселије
Поиграти коло ви? !
Коло, коло — какво коло?
Ми имамо Colonie.

А знате ли бар немачки?
Знамо нешто, дете ј': Kind:
Жалост Kummer, зима Winter
Време Zeit, а ветар Wind.

У С.

Аноним Опрезовић.

Поштованим уредништвима „Obzoga“ и
„Србобрана“.

Није лепо видети, кад на првој или другој страни
којег листа остану с педља дугачке празнине, као да је
кадав чланак снег затрпао. Кад нам дође такав број у то-
плу собу, таки нам се соба охлади. А то нам се са ва-
шим листовима више пута догађа.

Ви би требали за таке случајеве да имате у при-
правности слике преузв. г. бана и по којег од његових лич-
них подупирача. Па чим вам се по који чланак збрише а
ви на то место да прилепите по коју таку слику. — Исти-
на, ви то нас неће загрејати, али бар неће бити одурне
празнине, и тиме би задовољили природан закон, који се
зове horror vacui.

„Стармали.“

Још неколко посебних градљика
за нову енциклопедију.

Неазбучним редом или азбучним нередом.

Корак = скорпија.

Теша = столар.

Награда = кашитулација.

Утопљеник = бомба.

Савијача = змија.

Гибаница = чун.

Чекиња = Antichambre.

Мастило = сланина.

Позориште = опасност.

Полетар = кога осуде на 6 месеци робије.

Калопер = праља у ирњавору.

Из школе.

Учитељ (ушавши из ненада у школу, — једноме
ђаку). А што си ти тако разјапио уста, па се дереш, као
да си ти учитељ!

Разуме се у мери!

Нагло долазећа вода у Дунаву задала је велике бриге
грађанству оних места, која поред Дунава леже. У вароши
Н. владала је потпуна забуна. Свет се комешо, коњаници
и кола јурила су на све стране, једни носе наредбе вла-
сти, други прикупљају материјал за обрану, штафете лете
једна за другом, муниципална власт у највећем је послу,
једном речи сва је варош стојала као запета пушка и само
се очекивало, кад ће наступити катастрофа. Кад улети
вестник у варошко двориште, радознали запиткивали га,
какву носи вест, али он правце оде у дворацу где је ко-
мисија за обрану држала своје седнице. Чим је с коња
скочио, ушавши унутра, лупи десном ногом о леву, салу-
тира и овако званично отпоче: „Јављам покорно да је
Дунав за 2 деци (место 2 ц. мтр.) опао.“ Човек се разуме
добро у мери.

Еф.

Бела Јела.

Алај нам је бела

Црнокоса Јела!

Загледам се често

У пен бео лик —

Па премишљам: је ли сир,

Ил још нешто више,

То јест — сираџик

А. Р.

Са катедре.

Професор, Павле! Ти не седиш онде где седиш
— — А ти Перо, ти не заслужујеш места међу ваљаним
људима; изиђи овамо напоље и стани поред мене. — —
А ти, Максиме, ако те видим још само једаред да читаш
„Слободу“ а не читаш „Домовину“ извући ћеш оно, што
сам ја већ давно требао, — ал неће више бити обзира,
веруј ми.

Н. М. К.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

Наша баба Доса има преко седамдесет година, па није се ни чудити што ју вид по мало издаје. Али она хоће још једнако да шије, — и то без наочари. И ономад је нешто спремила да шије, а моја сестрица Данка до ишљанка игра се око ње. Баба Доса поче да се вајка: „О, о, не могу да уденем у иглу, — видим две игле!“ А Далка ће на то: „Па знаш шта, баба, удени најпре у једну, па онда у другу.“

Данка, кад је почела проговарати звала је воду вино. После годину дана поче она увиђати, да цео свет са речи вино са свим нешто друго означава и то као да јој није било право; но ипак се још држала свога речника. Али ми се стависмо у онозицију, па кад она заиска „вина“ (т. ј. воде) а ми јој дадо смо права вина. Она се онда расрди на рече: „Нецу татина вина, оцу Данкина вина.“

Зимње доба. А пећ се изхладила. Мати рече Данки: Иди, дете, реци момку нека види у фуруну (а тиме је мислила да мало боље заложити). Данка оде и рече слуги материну заповест: да види у фуруну. Слуга баца сламе у пећ и зажмури, да му не би ишао дим у очи. А Данка њему: А што жмуриш, кад је мама рекла да видиш у фуруну!?

Кад су Данки дали први пут да окуси сладоледа, ова испљуну вичући: Ајао, пече, пече! — Али ипак јој је нешто остало у устима, и она осети да је слатко. Њој се разведри лице и рече: „Дајте ми још, — охладило се већ.“

Дошла нека Циганка у кућу да проси. Наша ју мати запитала је ли гладна. Циганка рече да јесте. А Данка повуче матер за кецељу говорећи: „Уф, ала је црва! треба да јој дамо млека.“

Мали Станко (син учитеља каменичког) био је болестан; кад се почео опорављати, лечник нареди да му се даје по мало добра стара вина или „ауспруха“. Родитељи му и то купише, ма да није било јефтино. Кад му је мати у ракијској чашици први пут ту повуду донела, рече му: „Ево ти, сивко, и вина“ па онда узданувши за потрошеним новцем дода: „ал је здраво папрено.“ — Док је она то рекла, Станко већ испио чашицу и матери одговорио: „Није, мама, папрено, него баш слатко.“

Кад је ове године пао први снег мала Јуца донела из авлије пуну шачицу снега, па своје оцу, који ју је узео на крило, поче снегом лице да може говорећи: Сад ћу ја да те блијем. М—ћ.

Старији се разговарали о разним новостима и не пазећи да је ту мала Јуца, па да их и она слуша; међу осталим рече неко: „Дакле и „Шеву“ су затворили!“ А други неко запитала: „А где су га затворили?“ — Јуци се то питање учини са свим излишно

па одговори оштро: „А штопи таш, ди су шеву затворили, — у кавез.“ М—ћ.

Прале се кошуље. Мума седи па гледи шта се ради. — Е, лако је то тако седети, него дед се ти засучи, па и ти пери — рекох јој ја бајаги озбиљно. — Нека, нека, праће она док нарасте — бранила ју је праља. А мума ће на то: — Е, а како да нарастем, кад ме Жарко све прискаче. Љ. Л.

Славко је, морам га одати, мало непослушан; па и кад послуша што, воли он да зна, за што ради оно што су му казали.

Једном у вече метнула га мати у кревет да спава па му каже:

— Хајде сад кажи: Боже помози!
А он кратко:
— Ја не ћу.
— Но, немој да будеш неваљао, већ кажи што ти мама каже.
— А за што да кажем то? — запитала он.
— Па за то да те Бог чува — одговори му мати.
А он ће на то безазлено:
— Е, а што онда плаћамо боктера да нас чува? Љ. Л.

— Нису ти лене ципеле, — рекох јој ја.
— Па кад су старе — одговори она.
— А шта би радила, кад би ти ја купио нове ципеле?
— Е, па обула би их — одговори она брзо. Љ. Л.

Дошла Милевица стрини, а стрина баш сецка шећер. Стрина, шаљивчица, таки запитала гошћу: Хоћеш ли комад или хоћеш парче шећера?

Милевица се нашла мало у неприлици, шта да одговори, али се брзо извуче из те неприлике и рече: дајте ми један комад, и једно парче, да видим које је веће.

— Је ли, Милевице, ти већ идеш у школу?
— Идем.
— Па знаш ли већ клечати?
— Знам, али само по сата. А ваша Марија зна боже; и данас је клечала цело пре подне.

Шаље мати слушкињу преко код крчмара да јој „разбије“ форинту (т. ј. да промени у ситан новац). Слушкиња пође па се врати, говорећи: Госпоја, ја ћу повети и флашу од сирћета, ако ми не узхте разбити форинту, а ја ћу — (хтеде да каже: а ја ћу купити мало сирћета) — ту јој ушаде у реч домишљан Ацко: А ти ћеш онда разбити флашу — је ли?

Ацку не ваља сваки посао. Воли да прави шалу на рачун туђе безазлености или простоте. Шта је радио лане о божићу! Узео неколико ораја, пажљиво

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

их расцепио пополе, језгре појео, у сваку полу на-
трпао мака, па их опет гумом залепио. Таке ораје
поклови он суседовом сипу Стеви, с киме је најрадије
збијао шалу. Кад овај поче ораје разбјати, а у њима
место језгре наиђе на мак, сав се уплахири од чуда.
А Ацко му озбиљно рече (јер тек после ће да се
смеје). Но што се чудим?! ти су ораси из Македоније.
И тек је после било смеја, кад се Стева почео хва-
лити да је јео ораја из Македоније.

Хајде, ово може још поднети, ал уме Ацко и
горе. Имао је, не знам од куд, шаку ситне сачме.
Он ту сачму метне у леп тањир, прелије ју зејтивом,
примеша мало псечева прва лука, па то изнесе слуги
чича Данилу: Ево послао вам отац, да и ви једете
једанпут ајвара. Чича Данило се обрадовао тако рет-
ком јелу, ал чим је једну кашику стрпао у уста, таки
и испљује, видивши да га је Ацко спет навео на та-
нак лед. А Ацко му је доказивао, да то није његово
масло, већ мора бити да су рибари сачмом пуцали
на кечигу, па се тако у њој, место икре, пашла сачма.

Купио Ацко три комада цигара, које управо нису
цигаре, већ обична шоколада, сливена у форму ци-
гаре. Тај слаткиш метне он у спољашни прени шпаг
свога капута, одакле су само врхови провиривали. По
подне дође његов прецептор да га слиша из матема-
тике. Прецептор опази у Ацковом шпагу цигаре па
се сневесели и уозбиљи, а по том рече: Драги Ацо,
ја сам чуо да ви пушите цигаре, — а верујте ми,
то није за децу.

Ацко. Боже ме сачувај. Ја не пушим. То је
вас неко преварио.

Прецептор покаже прстом на његов шпаг: А да
шта је то, ако смем питати?!
Ацко. То су цигаре ол шоколаде; зову се Ва-
рандорес, — и ја бих вас радо послужио, ал верујте
ми, то није за људе.

Бачванин.

Пре неколико дана имао сам брата у гостима.
После три дана науми он кући; ја, као старешина,
станем га задржавати. А мој мали баћушко Мирко,
ком је врло годило гостовљево присуство, рече:

Како те, браца, није жао отићи, тек што си се
упознао нашим с „беловом“. Прибележио **Дина**.

Милевица. Је ли, мати, кад сам се ја родила?
Мати. Баш на Митров-дан, и то око повоћи.
Милевица, Је ли, ти си онда спавала, па си
се зачудила кад си ме у јутру видела у колевци?
— **ћ**

Доктор наредио цинцар Дашковој жени да иде у *куике*.
Дашко. Велике су куике скупе. Хм, хм! А би ли
јој помогле мање?

Доктор. Па и те би нешто помогле.

Дашко. Е па добро; ми ћемо јој метнути *куицице*.

Баш не мора он свугде бити.

У старије време врло много пута се дешавало, да ко
одрасте на салашу код стоке или код оваца, и само тек
овда онда види село, баш кад мора каквим послом да
дође у њега. Разуме се, да су ти били као прави дивљаци.

Тако је одрастао и неки Дмитар. Живео је он у
пољу задовољно, и радовао се, кад само није морао ићи
у село.

Е, али дође време и да се ожени. Старији су му на-
шли били девојку, — коју он нит је кад видео ни чуо
кад за њу — те га натоварише на кола и однеше кући,
да се прстенује. Свршио се прстен, при чему је он радио
оно, што су му казали, не имајући ни појма шта управо
треба да значи то што се збило.

Дошао је и дан венчања. Још на салашу су га уп-
радирали у — туђу ћурдију и у бат-Лазине чизме, па га
онда поводеше у село. Он је непрестано ишао пешке уз
кола, да учи ићи у чизмама, јер дотле никад није имао
чизме на ногама.

Стигљ су и кући, где је већ била читава халабука,
која Дмитру никако није ишла у главу. Па није га то баш
здравио ни занимало, те ти се он лепо извукао из те галаме.

Кад требало већ полазити на венчање сви се ужур-
баше, — нема Дмитра.

— Где је Дмитар, где је Дмитар? — викали су са
свију страна,

— Да видите у штали.

— Били смо, није тамо.

— У комори?

— Није ни тамо.

— На тавану?

— Ни тамо.

И тражили су га свугде, па, боже ме прости, и у
свињцу, гущчару, кокошињаку, али нигде Дмитра.

На послетку се раштркаше сви свати по ново у пре-
метачину. Дај још једаред свуд по целој кући и дворишту.

И где, једва га нађоше. Па где! Завукао се браца
у врх баште, тамо у неки пасуљ, изуо чизме свукао ћур-
дију те је метнуо под главу, па хрче у пешнаест.

Једва га разбудише.

— Та хајде море, какав те сад сан споао, кад треба
полазити у цркву?

А он ти се стао теглити, опружати, зевати. Па онда
ће тек кроз зевање на тенани:

— Та готово да је био бата Лаза ишао, — не мо-
рам ја баш свугде бити.

Љ. Л.

Лепо ти је . . .

Лепо ти је доктор бити

Па другима не дат' пити.

(Што се мање пије

Вино јефтиније).

А. Р.

Промућурност.

За време српско-турског рата рече неко забринутим
К—у, да му је брат Ђура у Србији погинуо. К. брже боље
удари у жицу и запита где треба и добије сутра дан од
брата одговор: „Здрав сам. — Ђура.“ — Кад К. у вели-
кој радости прочита брвојав једноме пријатељу (то беше
у једноме месту у Срему), овај му примети, мжда га ко-
год из Србије само варањем теши, а Ђура можда је ипак
страдао и т. д. На то ћиши усилахирена домаћица, па се
у доброј намери својој мало пребаци, говорећи мужу енер-
гично: „Боже мој, човече, баш си ти чудан и немилостив,
— па ваљда ће тек г. К. познавати руку свога рођеног
брата!“ (— На денеши рукопис!!!)

Н. С.

ИМЕНОЛОШКЕ СИТНИЦЕ.

(Продужење на оште незахт: вање и на много зевање.)

XXI.

За што пева луде песме
Наш Озбиљко? — не зна ни сам.
— — — Заљубљен је он у Роксу
Певаће му ј' пароксизам.

XXII.

Аванжман се српски каже
„Помик лоших.“
У то с' уздо дијурниста Ника
Па се помиклоши.

XXIII.

У грк Андре газдарица,
Ержа јој је име,
Већ се јако одуздала
И, шта више, кажу
Да га још и лема.
— Хе, он има Ержу, али
Енержије нема.

XXIV.

Нашу фрајла Лизу
Многи куде, пеују;
Али кад се сете њена новца
Тад се облизују.

XXV.

Што се тиче Лудовика
Без доказа знате мога:
Код нас нема лудовика
— Бар имена нема тога.

XXVI.

Ева, то је рајско име
(Пре Нојеве лађе);
Ал ја волим Евицу, —
То је нешто млађе.

XXVII.

Вељку нуде Лелу,
Па да благо стече;
А он вели: неће,
Неће да лелече.

XXVIII.

Бара ј' цура богата
Па јој многи каде, —
И тако се у сред мира
Праве барикаде.

XXIX.

Накан сам да се женим.
Ох, Лујзо, Лујзо, Лујзо,
Да сам бар малко Немац,
Ја бих те одмах ујз'о.

XXX.

Трива, то је мазно.
Тривун, то је стално
Ал обоје може
Бити Тривижално.

XXXI.

Љуби мире драги,
Добар си ми брат —
Ал ћеш пропаст', ако
Будеш адвокат.

XXXII.

Абердар је чудно име,
Бар српскога кова није;
Али ков се сваки прима
Од рођеног кујунице,

XXXIII.

Клотилда је лена
И пуна је ума:
Луцкаста је била
Само њена кума.

XXXIV.

Гавро, ако мислиш
Прећи у туђ табор
Првe ти је дужност
Да постанеш Габор.

XXXV.

Симе адвоката
Женица је Ката,
Ал он, ка' адвокат
И ка' ботаничар
Воли дупликата.

XXXVI.

Неров, римски тиран
Зло је прононсиран
Ал његово име
Консеквентно звони,
Јер за њиме нико
Баш суза не рони

XXXVII.

Вато, Вато, Вато,
Ти си право злато.
Муж ти беше званичник
И злонатник пре;
Приватио с' тебе, сад је
Богат приватје.

XXXVIII.

Ја Ксантипи Сократовој
Не смем дати штип.
Ово „Ксан“ се изгубило,
— Ал је ост'о тип.

XXXIX.

Ово ћу избацит'
Без икаквих мука:
Лукав може бити
И ко није Лука.

XL.

Намастирекој Фаники
Треба дати мира.
Имам за то разлога: —
Нас не профанира

XLI.

Ви, лептири, који
Облећете Резу,
Не буд'те будале,
Будт'е на опрезу.

XLII.

У нас има доста
И неверних Тома;
Ал ваш Васа има више
Неверних а то ма.

XLIII.

Бројећ' дела Милан-грозног
Забуни ме мука веља, —
Не пада ми лан на намет,
Већ — кудеља.

XLIV.

Твоја с' жена зове Стана
Ал те уз њу јади тиште.
Лена Стана може бити
Врло гадно пристаниште.

XLV.

Вите, ова Лекса
Свом је мужу крај;
Она му је прави
Лексикон погрда. —

XLVI.

Кад би с' мор'о потурчити
Од каквога чуда,
Беса или труса,
Ја би с' назв'о: Муса, —
И рад бољег означаја:
Муса од Мусаја.

XLVII.

Доктор Лџка мора да се
Задовољи с тиме,
Што му ј', ако ништа друго,
Лековито име.

XLVIII.

Оженио с' браца Неца
Ца сад ј' ђца
Симпатија према жени;
Жена му се зове Јеца.

XLIX.

Па да вите није
Непријатна Мара,
Када јој се језик
Уморен одмара.

L.

Сара своје просиоце
По оружју цени.
(Заслужује да јој дођу
Какви Сарацени.)

Аргатовић.

У крађи.

Дошао неки хуљоз (на жалост Србин) Шваби у стан, кад је овај био на вашару, па се стаде по кући башкарити и купити сланину, кобасице и друго, што му се допало. Ал наједаред ето ти Швабе и поче откључавати врата. Хуљоз се уплаши, јер га сад Шваба може убити, или бар суду га предати, па мислио шта ће и како ће, док на последак није смислио: Сад куд пукло да пукло! Навући ћу кабаницу на главу, па ако ме одалами једаред-дваред, ваљда ме неће баш тако болети, а неће ме ни познати! — Како смислио тако и урадио Чим Шваба уђе у кујну, а хуљоз ће поред њега напоље згуривши се и очекујући пљусак батина; — но Шваба као мирољубив човек, који није рад кавзи (особито са хирошем комшијом) место батина довикну му само: А комшија Рац сад стидиш, је ли?! **Н. С.**

Гаца кум.

Моја сна се уда за мога брата некако (по нужди) у божењњи пост и доведу је већ кући. Била је узгред буди речено мало мокрим обојком ударена. Дође и божић. Уме се се колачи, један куму, други попи, трећи учитељу, како је то већ пре буне био обичај. Свекрва каже да сна носи куму колач, свекар опет вели да иду обоје, и сна и брат. Неће брат ни да чује, дакле сна ће ићи сама. Како она на кумовска врата — а гаца на'рне на њу. Сна брже боље залупи врата, отиде до певцера, куцне у њега за и собе се зачу: ко је? — „Ја сам, кумо, проведите ме од кума гаце, довела сам колач“. Та хајде само не бој се одговори кум, већ он ништа. „Е неће, госа му се репом накитио, и сад мал ми сукњу није подеро!“ **Б.**

Шваба на крсном имену.

Дошао и Шваба Србину на свечарство као званица. Али при вину овамо онамо, опсоваће Шваба домаћину мајку. Домаћин то прими срцу, плану, зграби Швабу за кике вичући, на ксје претрче оцу 4 сина и стану га молити, да је срамота, да он о свом крсном имену госта за косе

вуче и стану Швабу отимати од оца али тако, по што у га и они ухватили за косе са потиљка. Отац вуче напред Швабу за косе, а 4 сина натраг. Кома горе, него Шваби. Отац једнако виче, да га пусте, да баца хуљу напоље; синови опет не даду и моле: Немој, бабо, срамота је од људи и од Бога и од свеца грехота! А кад је Шваби до- тужало, а он ће домаћину: Баца само на поље, баца; није никакав срамота!

(Волио је сиромах да га домаћин сам чува и избаци на поље, него што га бајаги 4 сина домаћинова бране због срамоте.) **Н. С.**

Песник.

Млади песник питао је
госпођицу Стану,
да ли може песмама му
наћи какву мању?
А она ће пристојно
одговорит' вако:
„ваше песме мора бома
заволети свако,
јер *убезу* тешко да ће
ико наћи мању...
тако дивно, тако к асно,
стоје на — ормаву!“

Др. Казбулбуц.

Поштена квита.

Године 1867. у селу Б примали су званич- ници своју месечну плату увек у очи првога.

Место сиротињскога оца заузимао је онда С . . .

У очи 1. децембра напише он квиту и лично је од- несе на потпис бирову.

Биров, шаљивчина, одговори: да га не познаје (ма да су браћа), па кад га не познаје, не може ни потписати.

Сирот. отац, који већ три дана није имао пребијене мангуре у џепу, једит што своју плату не добија, одјури кући, напише нову квиту и под њу се овако потпише:

Н. Н. по карактеру: Олајдија и Сајдија, Маор и Паор, Цигљар и Црепар, Учитељ и Дрводељ, Отац и Певац. Магарче, упути на исплату оваку поштену квиту.

По причању прибележио: **Дика.**

Е Н О!

Ено се Срби мире,
Срби, који српство љубе, —
И људи мало тање,
И људи мало грубе.

Ено се Срби мире,
Сви, који добра желе,
(Ма да их неке форме
И преформице деле).

Ено се Срби мире,
Сви, које ум и срце
Ка једној цели вуче, —
Ал мисле: једни 'вако,
А други мало друкче.

И то је ваљда за то
Да буду светла лица

Кад сване видовданска
Петстолетница.

Ено се Срби мире,
(Ја мислим Србе праве,
Јер има назовника,
Што се у смраду даве).

Ено се Србе слажу
У својој главној цели, —
И ако није дошло
До пољубаца врели.

Ено се Срби штују,
Или се барем трпе,
Сви, који снагу своју
Из једног врела црпе.

Ено га, ено, ено, —
Није ли то поштено!
Ено га, ено, ено, —
Није л' благословено!

Ал ако ваше очи
(Бистрије него моје)
Силом и збиљом виде
Да ствари друкче стоје,

Немојте један другом
Лупати главе худо;
Удрите мене, што сам
Сневао тако лудо.

(NB. Ова је песма требала ући у „Стармали“ пред Видовданску прославу ове године. Онда се случајно забацила. Сад смо је на- шли на је штампамо).

Божије крмче.

Пера Фркец иначе поштен и ваљан човек, а до зла бога сиромаш. Оно има и ланчић земље, ал ту му ни толико не роди, да би могао семе набавити и порцију платити а о другом нема ни говора. Дакле од год до год грува кукурузни лебац.

Некако ове године с' пролећа отиде на своју њиву, и на његову велику радост учини му се да ће толико рода бити, да ће и он и нешто самлети моћи, и да ће једном до житна леба доћи. Смешно му се леви брк у напред, ал је само ћутао и чекао да до руке дође. Дође време и жетви, визиће и он, да свој ланчић жита уради. Кад је дошао на њиву мал га шлог није ударио, најире је мислио да се побунио, ни она њива ни дај боже. Шта ће, ди је ту је, против воље божије не да се ништа. Кад је овр'о и извејао — једва да буде за семе доста. Види Фркец да и ове године неће у житни лебац пирвуги, те ће са свим озбиљно рећи: „Боже! Боже! докле ћу, ја бити твоје крмче?“

Б.

Искрена порука.

Да је по жељи срца,
Које се све колца,
Ти би ми била друга,
Веруј, ни једна друга;
Ал не даду прилике
— Убила их туга! —
Ти немаш новаца,
А ја имам дуга.

Покорњејши слуга.

Одговори администрације „Стармалог“.

Г. Меланији Коларић, Сомбор. Погрешили смо јако што смо на *први* нападај ваш казали: да сте благообразни њежви женски створ, јер то доиста и нисте, што могосмо дознати истом након оног надугоразметљивог вашег јавног одговора у 47 бр. „Вачванина“. Боље да сте ћутали, него што сте узели да браните чак и наше филокерске дужнике, које онако милостиво и великодушно у заштиту узимате, а нами *подмећете своје фантастичке измишљотине и којекакве лажне предоставке* — које са *презирањем од себе одбијате*; јер нека дође до суда ми ћемо лако одговорати за своје речи и поступак свој, али куд ћете се денуги ви кад потегнемо да на суду одговорате за *ниска подметања и клевету*. Ми никад ником нисмо својега листа наметали, нити смо кога икад „пецали“. Изволите само један једини случај навести: коме смо ми свој лист наметали, ако је он макар само један број натраг вратио? У таким приликама одмах смо обустављали даље шиљање, без да смо питали за узрок томе. И ви још имате образа јавно казати: како вам се чини да смо „пецали“ и тако лист наметали.

Да сте само малко размислили пре но што сте шаљући свој дуг на купону поштарске упутнице написали оне погрдне речи, ми не би имали повода и нужде да одговарамо и од себе одбијемо у лице бачену нам неразлижну погрду једне жене, те не би данас свега овога било. Али ово ће вас зар научити да од сад пазите шта ћете коме рећи и написати.

Иначе у своме одговору и сами признајете, да сте

у току времена добијали у листу опомене да дуг платите, само што не кажете да је то било у *сваком* поједином броју почев од 10. јула када је III. четврт настала, па све до краја септембра, а добијали сте уз те опомене и дописне карте у којима се учтиво опомињасте да платите прошлу III. и насталу већ IV. четврт, па тек на свршетку ове четврти *после небројено многих благих опомена* добијате ону оштру карту дописницу, каквих је преко 200 комада дужницима послато и која је имала ту моћ, какву све пређе послате опомене и карте не имадоше, јер се као из мртвих стадоше дужници кретати и свој дуг платити. Једни послаше новац ћутећи, други се извињаваху ради свога пехата шаљући дугујућу своту, трећи мољаху да их још неко време причекамо, четврти и сад ни речи не одговореше нити новац послаше — само се нађосте ви да речете: *што нисте требали рећи*. Пи држите да администрација листа у своме јасном и чистом праву мора прогутати сваку погрду која јој се уз новац пошље? Жалимо све српске издаваче, који морају да губе време, свој труд и новац у борби са *оваким* платишама.

Још се може добити

МАЛА СПОМЕНИЦА

СА ПЕТСТОГОДИШЊЕ СЛАВЕ ВИДОВДАНСКЕ

У КРУШЕВЦУ

И

МИРОПОМАЗАЊА КРАЉА АЛЕКСАНДРА У ЖИЧИ

(СА ВИШЕ СЛИКА)

написао

А. ПАЈЕВИЋ.

Цео чист приход ове књиге намењен је фонду дра Ђорђа Патковића, за удове и сирочад учитељску.

Књига износи једанаест штампаних табака, мале француске осмине, а штампана је на лепој, глаткој хартији, према чему јој је одређена врло умерена цена 50 новчића или 1 динар.

Шта има у овој књизи:

I. Садржина: 1. Од Београда до Крушевца. 2. Крушевац уочи Видовдана 1889. 3. Крушевац на Видовдан 1889. 4. Крушевац, 16. јуна 1889. 5. Из Крушевца у Краљево. 6. Из Краљева у манастир Студеницу. 7. Миропомажње краља Александра I. у Жичи седмобратној. 8. Манастир Жича у краљевини Србији. 9. Из Краљева у Крагујевац. 10. Неколико часова у Крагујевцу.

II. Слике: Насловна слика: Александар I. миропомазани краљ Србије. 1. Кула Тодора од Сталаћа. 2. Црква Лазарица у Крушевцу. 3. Рушевине кнез-Лазарева града у Крушевцу. 4. Варош Крушевац. 5. Манастир Љубостиње. 6. Развалине града Маглича. 7. Манастир Студеница. 8. Манастира Студенице украс на надвратн. север. врата. 9. Манастира Студенице украси стубаца јужних врата. 10. Манастира Студенице скулптуре са источне стране цркве. 11. Жича седмобратна. 12. Нова црква у Крагујевцу. 13. Гимназија у Крагујевцу.

Српским књижевима и растуривачима књига, дајемо 25% попушта од горње цене и молимо их, да се наручбинама својим што скорије нама обраћају.

У Новоме Саду 28. Јула 1889.

Издавалац-штампарија А. Пајевића.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

МАДАЧЕВА ЧОВЕКОВА ТРАГЕДИЈА.

Јављам свима, који су ради чути, да сам „Човекову Трагедију“ у српском преводу већ дао у штампу. Штампаче ће ићи брзо и књига ће бити готова у току ме еца јануара 1890.

Пријављених уписника има неколико стотина, али то још није довољно да покрије трошкове. По штампање се до 600 екз. више него што има дојакосњих уписника.

Уписника за издање латиницом до сада има врло мало, но имам писама која ме храбре да слободно штампам најмање 700 екз. и латиницом, јер ће се тек онда уписници јављати кад јавим, да је дело ушло у штампу. Одлучио сам се да тако и учиним. И књига ће за цело изаћи и латиницом.

Сад још има 2 3 недеље времена да се јаве, који ову књигу имати желе како у издању ћирилицом тако и латиницом.

Молим да то што пре и учине.

У *Каленици* пред божић 1889.

Др. Ј. Јовановић.

Пријатељима „Стармалог“.

У последње време живо се заталасала жеља да са „Стармалом“ не престајем и са свију страна долазила су обећања, по којима би се преглатници „Стармалови“ најмање рећи удвојили. — Хвала на томе, али ја моју добро промишљену одлуку више не могу мењати. Но све оне, који тако пријатељују „Стармалом“ у последњим часовима његовог живота, молим да окрену ту љубав и то заузимање моме сада јединчету:

„НЕВЕНУ“

који хоће и жели да живи. Тиме ће ме уверити, да њихове лепе речи имају и стварне подлоге.

„НЕВЕН“ ћу, од нове године сам на своју ризику издавати. Ту ми је потребна помоћ пријатеља наше књижевности и нашег подмлатка, — да са што мање бриге и стрепње повесем терет, који сам на се примио.

У *Каленици* пред божић 1889.

Др. Јов Јовановић.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1890. ГОДИНУ.

УЗ САРАДЊУ СРПСКИХ КЊИЖЕВНИКА УРЕЂУЈЕ

СТЕВАН В. ПОПОВИЋ

ГОДИНА ШЕСНАЕСТА.

Цена 50 новч. или 1 динар.

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац добрја комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-шtamпарии А. Пајевића у Н. Сад.

ТАКО ИСТО МОЖЕ СЕ ДОБИТИ

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1890.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

Сад је баш изишло ново издање

БУКВАРА

ЗА СРПСКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ,

који је саставио покојни др. Ђ. Натошевић.
Ово је сад

треће поправљено и прерађено издање,
а цена је, као и пређашњем 16 нов. а. вр.

Од стране учитеља чињене су на пређашње друго издање неки приговори. Ми смо све оправдане приговоре узели у обзир при овом трећем издању, на коме су суделовали у томе најстручнији данашњи људи, те смо добили уверење од многих практичних и отличних наших учитеља, да је ово треће издање најсавршеније дело ове врсте у нашој школској књижености.

С тога препоручујемо свима учитељима и општинама, који за своје школе требају оваке књиге, да набаве ово најновије издање.

У Новом Саду, на Преображење 1889.

Шtamпариија А. Пајевића

у Нов. Саду.

Грађа за нову енциклопедију.

*Неазбучним редом или азбучним нередом.***Потурица** = шпанска трска (а може послужити и ма који други штап).**Изобиље** = кад се коњ увуче у башту па пофука купус, грашак, першун и т. д.**Чивилук** = опомена домаћину, кад има Чивутива госта, јер Чива радо једе лук.**Колотер.** Жанدار, који би волео да се и у српској порти само чардаш игра.**Топлица** = нос.**Панзија** = последњи залогај, на који сваки пан и сам жупан зија.**Нераст** = свако дрво, које није раст.**Милион** = мрав.**Анђелија** = жена, која уме да буде каткад Анђео а каткад лија.**Контумација** = кад Маца добије конту.**Полифем** = муж, који своју жену Фему уме да полије шаком по леђима.

О једном уреднику.

Зар то није чудно?

Он је, нема сумње

Главе усијане, —

А у своме листу

Доноси нам чланке

Само подгријане.

Др. Казбулбуц.

Шуцљи лешњици.

Густови су разни. Ја на пример већма волем зеца пацованог него пацова зецованог, — (и тиме се разликујем од Хинеза).

Богати су људи већином радикалци, кад им невољник пружи длан, најбрже га обдаре саветом: „Иди ради!“

Да је вера мало еластичнија не би било толико вероломства.

Прва је љубав већ и за то знаменита, што је искуством доказано, да ко није љубио први пут тај не зна шта је читав низ даљих љубави.

Кад се младо, лепо женскиње на нас насмеши, то треба да сматрамо као неки поклон. Али осмејак њихов не иде у ред оних поклона „којима се зуби не гледају“. Ту треба баш зубе гледати, јер су зацело леци (иначе се не би смешила).

Ко туђе мисли краде, нека се ни мало не боји, да ће — његове мисли ко украсти.

Срећа је препредени хуљов: вијаш је, она бежи, а кад се највећма захуваш, она чучне, а ти је прескочиш.

Удовица може бити најлепша, најпоштенија, најстидљивија, најскромнија, пуна осећања, ал зато ипак остаје удовица — до год се не уда.

Кад се у којем друштву само један нађе, који воли свађу, свађа је готова, ал ако је сви вољу — онда знај да су то Срби.

Макарко Макарди.

Од ваздуха...

Од ваздуха, збиља,

Живети се не да —

То већ давно знамо.

Али тако исто

Живити се не да

Од ваздуха само.

Превео

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

А. Моја је жена здраво љута.

Б. Не може бити.

А. Немој ти судити по њеном благом лицу. Она је прави рис.

Б. Не може бити.

А. Та шта не може бити!!? — кад ме је и јутрос избрала.

Учитељ. Ајде ми сад ти, Влајко, спрежи глагол „пити“.

Влајко. Ја пијем, ти пијеш, он пије; ми пијемо, ви пијете, они пиједу —

Учитељ. Холт, стани. Ти си казао „пиједу“; питам ја вас, децо, је ли то добро речено.